

1968, 27. červen, Praha. - Předsednictvo ústředního výboru KSČ československé veřejnosti. Zpráva ze schůze předsednictva ústředního výboru KSČ zabývající se manifestem Dva tisíce slov.

Předsednictvo ÚV KSČ posoudilo na své schůzi dne 27. června text prohlášení, které pod titulkem Dva tisíce slov uveřejnily Literární listy a deníky Práce, Zemědělské noviny a Mladá fronta. Předsednictvo ÚV KSČ zaujalo k tomuto textu následující jednomyslný postoj:

Nezávisle na tom, jaké záměry sledovali autoři prohlášení a ti, kteří se svými podpisy k němu připojili - a nemáme důvodu pochybovat o jejich dobrých úmyslech -, je zveřejnění tohoto textu aktem, který by ve svých objektivních důsledcích mohl neobyčejně ztížit, ba dokonce ohrozit další rozvoj Akčního programu KSČ, politiky Národní fronty i vlády naší republiky.

Prohlášení neobsahuje žádné nové pozitivní myšlenky, které by nebyly již zakotveny buď v Akčním programu KSČ, nebo v programovém prohlášení vlády či v prohlášení hlavních politických složek Národní fronty z 15. června t.r. a na jejichž realizaci se již z iniciativy nového vedení strany a z iniciativy vlády usilovně pracuje. Zároveň však je prohlášení Dva tisíce slov naplněno projevy nedůvěry jak v čestnost politiky nového vedení KSČ, tak i Národní fronty a vrcholných orgánů státu.

Právě ve dnech, kdy se zákonodárně zakotvily tak významné zásady Akčního programu KSČ, jako je zrušení cenzury a zákon o soudních rehabilitacích, v době, kdy vláda spolu s Revolučním odborovým hnutím dala podnět k rozvoji demokratických orgánů správy v našich podnicích, kdy na zlepšení sociálních zabezpečení vynaložil stát dalších 2,5 miliardy korun, kdy je už veřejně známo, že se připravují další významná opatření, jako zákon o spolčovacím a shromažďovacím svobodě, ústavní zákon o federativním uspořádání republiky a volba prozatímní České národní rady, v době, kdy Komunistická strana Československa urychleně připravuje mimořádný XIV. sjezd, aby nová politika byla zakotvena v závazné linii sjezdu a aby tomu odpovídalo i složení nového ústředního výboru strany - v této době, kdy strana skutky dokazuje, že drží své slovo, vidí autor prohlášení jako důvod zneklidnění to, že prý »se postup demokratizace zastavil«.

Návod, který je v prohlášení doporučován k tomu, aby se »postup demokratizace« urychlil, by měl, pokud by se setkal s odezvou, ve skutečnosti za následek - a to nezávisle na záměrech podepsaných - vážné nebezpečí pro novou politiku KSČ, Národní fronty a socialistického státu. Prohlášení totiž obsahuje výzvu a nabádá k útokům proti funkcionářům strany a státu v okresech a obcích, k rozvíjení takových forem nátlaku, jako jsou stávky, demonstrace, bojkot lidí apod., k ustavování nových orgánů mimo strukturu Národní fronty a státu - »vlastních občanských výborů a komisí«. Návod, který je výslovně podáván - »sejde se několik lidí, zvolí předsedu, vedou řádně zápis, publikují svůj nález, žádají řešení, nedají se zakřiknout« -, je návodem k tomu, jak dezorganizovat existující strukturu našich státních i společenských organizací.

Bez ohledu na záměry těch, kteří prohlášení podepsali, směřují jeho formulace k tomu, aby znehodnotily obrodné úsilí nynějšího vedení Komunistické strany Československa, učinily komunistickou stranu jako celek odpovědnou za deformace a zločiny padesátých let a paušálně odsoudily výsledky obětavé práce milionů pracujících při výstavbě socialismu v uplynulých dvaceti letech.

Prohlášení rovněž obsahuje hrubé a urážlivé hodnocení politické situace na Slovensku a tím nahrává rozněcování nacionalistických nálad. Rovněž zcela proti duchu základních zásad politiky KSČ, Národní fronty i našeho státu formuluje prohlášení otázku naší zahraniční politiky: místo jednoznačného spojenectví se Sovětským svazem a socialistickými zeměmi vidí základní problém v »možnosti, že by do našeho vývoje zasáhly zahraniční síly«.

Jestliže ti, kteří prohlášení podepsali, se domnívají - jak je to několikrát uvedeno v jeho textu -, že svým postojem podporují rozvoj nového politického systému u nás, pak se hluboce mýlí. Předsednictvo ústředního výboru se na ně obrací, aby přezkoumali své stanovisko a uvědomili si, že jedinou účinnou cestou, jak podporovat novou politiku strany, je aktivní práce při uskutečňování Akčního programu.

Předsednictvo ústředního výboru spatřuje v uveřejnění tohoto prohlášení v předvečer konání okresních konferencí strany k volbě delegátů na mimořádný XIV. sjezd KSČ útok proti nové politice strany. Politická platforma prohlášení objektivně otevírá cestu protikomunistickým tendencím a žene vodu na mlýn krajním silám, které by mohly vyvolat dezorganizaci a konfliktní situaci. Je to útok proti současnému vedení KSČ i státu, který má být dohnán k tomu, aby proti nástupu dezorganizujících,

protisocialistických sil musel vystoupit mocenskými prostředky. Tím má být diskreditována nová politika a zmařeny cíle Akčního programu strany.

Předsednictvo ÚV KSČ je si vědomo odpovědnosti za historický osud naší země. Komunisté jsou odhodláni neustoupit ani o krok od cílů Akčního programu, učinit všechno, aby se mimořádný, XIV. sjezd stal vítězstvím cesty nastoupené v lednu, a východiskem k tomu, abychom ji uváděli v život rozhodnými praktickými skutky.

Ve jménu těchto cílů, které mají podporu naprosté většiny lidu, odmítá předsednictvo politicky neodpovědné výzvy Dva tisíce slov.

Předsednictvo ÚV KSČ prohlašuje:

Podpora prohlášení Dva tisíce slov se obrací proti nové politice strany, proti jejímu současnému vedení v čele se soudruhem Alexandrem Dubčekem. To si musí uvědomit především všichni komunisté, kteří by podporovali politickou platformu tohoto prohlášení.

Komunistická strana jasně vystoupí proti jakýmkoliv pokusům uskutečňovat výzvy prohlášení, směřující k vytváření různých výborů nebo komisí s politickými funkcemi a cíli mimo soustavu Národní fronty, politického systému naší společnosti.

Komunisté budou dbát, aby státní orgány zabezpečily všemi prostředky plnou ochranu a dodržování platného právního řádu.

Předsednictvo ÚV KSČ se v zájmu toho, abychom mohli soustředit síly strany a úsilí společnosti na praktickou realizaci cílů Akčního programu, na řešení naléhavých úkolů hospodářských a životní úrovně lidu, obrací nejenom ke komunistům, ale ke všem občanům, k příslušníkům všech složek Národní fronty, k dělníkům, družstevním rolníkům, inteligenci a mládeži, aby nedopustili narušit pokojný, ústavní charakter probíhající reformy našeho politického systému, aby se nedali oklamat frázemi a slovy, ale uvážlivě a odpovědně hodnotili skutečný politický význam takových kroků a návrhů, jaké doporučuje výzva Dva tisíce slov. Neboť taková politická platforma v dnešní reálné vnitropolitické i mezinárodní situaci nejenom nepodporuje, ale jednoznačně ohrožuje celý náš demokratizační proces. Kdyby se podle ní kdekoli začalo jednat, budou vyvolány takové rozkladné tendence, které znemožní uskutečnit naše nové, opravdu humanistické, socialistické a demokratické cíle.

Rok šedesátý osmý v usneseních a dokumentech ÚV KSČ. Praha, Svoboda 1969, s. 228-230.